

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1908. OKTÓBER 2.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 225. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed-évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Magyar háziipar.

Kassa, október 1.

Sok mibennünk a nembánomság nagyon. A lelkes és hazafias beszéd csak kiáltó szó a pusztában, amely nem bírja az egész közönséget hosszabb időre magával ragadni. Aki a külkereskedelmi forgalmunk árustatisztikájában lapoz, olyan adatokat találhat benne, amelyek egyenesen megdöbbenetűk. Milliók és milliók mennek külföldre olyan árucikkért, amelyek itthon is kaphatók volnának. Akárhányszor vásárolunk messzi idegenből hozott olyan iparcikket, amelyet itthon is, talán éppen a szomszéd utcában, hasonló vagy esetleg jobb kivitelben készít valamely itt adózó magyar iparos felebarátunk. Jó szerencse, hogy mégis vannak a magyar ipar fejlesztésének tántoríthatatlan hívei, akiket nem csüggeszt el a közönség példátlan közönye. Akik nemcsak jelszavakat hangoztatnak, hanem dolgoznak is abban a reménységben, hogy majd csak megváltozik a hangulat. Amikor majd a magyar közönség is belátja azt, hogy nem hazafias felbuzdulásból kell ideig-óráig pártolni a magyar ipari munkát, hanem annak állandó pártolása a dolgok egészen természetes rendje. Amiként természetesnek tartja a német, hogy német árut vegyen, vagy a francia, vagy az angol is, vagy akármelyik nemzet.

És az ipar mellett ott van a magyar háziipar is, amelynek a fellendítésére vasárnap alakult meg Budapesten ünnepélyes formák között, az országos magyar háziipari szövetség. Egyrészt az a célja, hogy a háziipart fejlessze, művésziessé tegye, egyfelől izlést, másfelől gyakorlatiasságot vigyen bele. Másrészt pedig az a célja, hogy a háziiparilag készült tárgyaknak vevő közönséget szerezzen. Nálunk éppen a népnél, amely idegen országba vándorol, hogy kenyeret kereshessen, igen fontos érdek a háziipar terjesztése. A munkához ideje volna elég a téli hónapokban, csak meg kellene szeretetni vele a háziipart, azután vevőközönséget szerezni a portékájának.

Nemcsak az a célja a háziiparnak, hogy szövöttek és varottas díszmunkákat készítsen, hanem hogy elkészíteni tudja mindazokat az eszközöket és szerszámokat, amelyek a gazdaságban meg a háznál szükség-

gesek. Ez azonban nehéz munka a parasztnál, akinél meglehetősen elterjedt elmélet az a megélhetésről, hogy tavasztól őszig kell keresni annyit, hogy télen ne kelljen dolgozni. Pedig egész telét eltölthetné a kereső háziiparral, ahelyett azonban még a garasos fakanalat, meg a sótartó kupát is a tóttól veszi, mikor maga is megcsinálhatná. A háziipari szövetségnek, amelyet egyébként a legmesszebbmenőleg támogat a kereskedelmi kormány, e tekintetben sok és nem könnyű dolga lesz.

Azután pedig hasonlóképpen fontos ügy rendes piacot találni a háziipari terményeknek és bizalmat kelteni a népben a piacok iránt. Tudunk olyan közeli falut, ahol az asszonyok a szövötteiket egyenesen csehországi kereskedőknek szállítják, mert az itthoni iparpártolásból nagyon szomorú tapasztalatokat szereztek. A szövetségnek előbb munkakedvet kell teremtenie, azután tanítania, bizalmat gerjesztene: feladatokat, amelyhez buzgó munka és lankadatlan kitartás kell. Nehogy szalmaláng legyen ez is, mint amilyen volt már eddig is sok ipari akció.

Káros hitelnyújtás.

— A kisiparosok figyelmébe. —

A berlini iparkamara körlevelet küldött kisiparral foglalkozó tagjainak, akiket a káros hitelnyújtásnak a kisipart és társadalmat fenyegető veszedelemre figyelmeztet. A körlevél nyomán csaknem egész Németország iparkamarái állást foglaltak a nagyjelentőségű kérdésben s bizonyára nemcsak Németországban, hanem egész Európában lesz hatása a berlini kezdésnek.

A berlini kamara azt mondja, hogy a káros hitelnyújtás teljesen tönkre fogja tenni a kisipart, ha idejekorán véget nem vetnek neki. A hitelnyújtás főoka a rendkívüli mértékben fejlődő konkurrencia. A kisiparhoz tartozó üzletek mértéktelenül szaporodnak.

Aversengésnek ilyen körülmények között nagyon erőszakosnak kell lenni s az iparos most már nemcsak arra törekszik, hogy maga boldoguljon, hanem arra is, hogy versenyző társainak minél többet ártson. A vevő és megrendelő válogatatlanságával való fogdosása így vált rendes eszközzé az iparos boldogulásának s a mértéktelen és káros hitelnyújtás is így lopózott be a kisiparba, nem segítők, hanem pusztulást okozó veszedelemnek.

A hitelbe vásárlás rendszere végzetes hatással van a hitelt nyújtó kisiparosra, de legtöbbször a vevőre, az adósra is. Az a kedvezés, hogy az áru-átvevő nem kell fizetni vagy legföljebb csak kisebb részletet, sok embert könnyelmű, fölöttes vásárlásra csábít és ekképen anyagi függésbe juttat,

borít. Ha fizeti a tartozását, okvetlenül meg-sinyli más dolgokban, a mikben túlságos mértékben takarékoskodni kell; ha nem fizet, akkor az iparos megy bele tönkre.

Sok a panasz a kisiparosokra, hogy nem pontosak a munkájuk végzésében. Ez a panasz sok esetben jogosult, de méltán vethetjük föl azt a kérdést, hogy vajjon pontosabb-e a megrendelő a fizetésben? S ha elpanaszoljuk, hogy nem pontos a munkában, miért nem említjük másik hibáját is, hogy nem pontos a munkája bérének követelelésében? Valóban, ami a kötelelességtudást és a pontosságot illeti, nem vethet egymás szemére semmit az iparos és a megrendelője.

A berlini iparkamara radikális orvosságot ajánl a hitelnyújtás ellen: a készpénzfizetést.

Az iparos ne hitelezzen a megrendelőnek, akkor nyugodtabb és biztosabb lesz az egzisztenciája. Nem károsíthatja meg senki, s ő sem károsíthat meg másokat, akitől meg ő vásárol hitelbe nyersanyagot. — Mindenki annyit vegyen vagy csináltasson mindenkől, amennyire pénze van, akkor nem szakad a nyakába az adósság gondja és nem borítja gondba a hitelező kisiparost sem. Ez a változás nehéznek látszik, pedig éppen nem nehéz, ha a kisiparosok valamennyien akarják.

A kisipar teljesen tönkremegy, ha a káros hitelnyújtást meg nem szüntetik az iparosok; ez elég ok arra, hogy összetartsanak a reform végrehajtásában.

Nem szeretjük az utánzást, de mivel a tanulás elől elzárkózni oktalanság lenne, mégis ajánlanánk a magyar ipar- és kereskedelmi kamaráknak, hogy szintén indítsanak mozgalmat iparosaink körében a káros hitelnyújtás ellen. Sok embert mentenének meg vele az anyagi romlástól és az erkölcsi függéstől s nem kis mértékben járulnának hozzá a közélet erkölcsének tisztulásához is.

Vívósport Kassán.

Horváth vívómester tanfolyama.

A londoni olimpiádon a világ minden részéből összesereglett vívókön büszke diadalt aratott a magyar kard. A világverseny bajnokságot, a második, a negyedik, ötödik és hatodik helyet magyar vívók nyerték el. Ez a páratlanul szép rekord, mely minden nemzet vívóművésze fölé emelte a magyar vívókat, megköveteli, hogy lankadatlan szorgalommal tovább fejlesszük eddig elért dicsőségünket. Ha más nemzet dicsekedhetné ilyen impozáns diadallal, ott a győzelmes sport páratlan fellendülést hozna maga után. Mi sem maradhattunk ennek mögötte. Kell, hogy a vívás művészete sportembereinket tovább lelkesítse és fáradhatatlan továbbképzésre buzdítsa.

Kassán a vívósport néhány év óta hanyatlott. A nagyobb érdeklődést tekintve, mutatkozik a hanyatlás, mert ugyanerre az időre esik több szorgalmas vívónk igazán imponáló fejlődése.

Ugyanakkor, amidőn egy állandóan itt tartózkodó vívómestert nem birt Kassa el-

tartani, ebben az időben fejlődtek ki szorgalmas vívóink, a kardforgatás művészeivé. Ez bizonyítja ama tételt, hogy akinek talentuma és kedve van a víváshoz, szorgalommal a legszebb eredményt érheti el.

Kassa vívósportja remélhetőleg e télen fellendül. Most telepedett le Kassán Horváth Lajos vívómester, a legkitűnőbb magyar vívómesterek egyike. Képességéről elég annyit mondani, hogy mint teljesen fiatal ember valósággal uttörője volt a római kardvívás művészetének. Az 1900. évben megtartott párizsi nemzetközi vívóverseny mesteri minősítés versenyében a második helyre került, míg az elsőversenyben a 9-ik helyre jutott 83 versenyző mester ellenében. A vívás művészetével, több mint egy évtizede foglalkozik.

Ez idő alatt számos kitűnő vívót említhet tanítványai között. Tanítványai közé tartoznak: Balzsovich Viktor vívómester, (Pozsony), Eybler Viktor tüzérfőhadnagy, az 1905. évi pozsonyi hadtest vívóverseny I. díj győztese, Guary Frigyes, ugyancsak a pozsonyi hadtest vívóverseny I. díj győztese, Gáspár Arthur dr. volt hírlapíró, jelenleg belügyminiszeri segédtitkár, a Keresztessy emlékdíj győztese (1899); Gerevich Aladár vívómester (Nyíregyháza); dr. Gerentsér László vívómester (Budapest); Haeffner Pál vívómester Győr; dr. Nagy Béla, Magyarország 1900. évi kardbajnoka; s ugyancsak tanítványa volt, a jeles kassai vívók közül, Ambrózy Gyula, csendőrszázados és Horváth Lajos dr. ügyvéd.

A kassai sport közönség előtt már volt alkaloma bizonyítani Horváth Lajos vívómesterek kiváló tudását. Még mindnyájan emlékszünk néhány év előtt Kassán rendezett nemzetközi vívóakadémiájára, amikor is Santelli Italo lovagot, a kard leghíresebb művészetét legyőzte Neralic berlini vívómester. Ugyanakkor verte meg Porteleky László kardbajnokot, kitűnő amateur vívóink dr. Horváth Lajos ügyvéd.

A vívómester azóta Pozsony, Sopron, Győr, Szombathely és Komárom városokban rendezett vívótanfolyamokat, győzelmet aratott a bécsi vívóakadémián. Reméljük, hogy vívóiskolája a kassai sportemberek meleg támogatása és érdeklődése mellett meg fog erősödni s végre állandó otthon csinálhatunk a vívás művészetének. Üdvözljük a mestert és sok sikert kívánunk nemes művészetéhez!

A püspök zsarolói.

A budapesti büntető törvényszék Sárkány bíró elnöklésével most kezdte meg annak a bűnügynek tárgyalását, amelyet dr. Párvy Sándor szepesi püspök indított Kovács Klotild és társai ellen hamis eskü és zsarolás miatt. A bűnpör előzményei ezek:

Kovács Klotild, egy kézdivásárhelyi gyógyszerész leánya, néhány évvel ezelőtt Platky Zsigmond lipótszentiváni plébános házához került gazdaszónynak. A plébánosnal olyan megegyezést kötött, hogy amennyiben ez öt ok nélkül elbocsátja, 24.000 korona kártérítést fizet neki. A papgazdaszszony erkölcsi ellen sűrűn kezdtek érkezni a panaszok, úgy hogy a plébános Párvy püspök parancsára elbocsátotta a gazdaszszonyt. Kovács Klotild az odavaló pánszláv körökkel is egyetértve, minden követ megmozgatott, hogy a püspököt az ő 24.000 koronás végkielégítése megfizetésére kényszerítse. Elárasztotta a püspököt fenyegető levelekkel.

Mikor a püspök mindezekre nem hederített, Kovács Klotild a lőcsei kir. törvényszék előtt a 24000 korona iránt polgári pert indított ellene. Ezt a pert arra alapította, hogy a püspök 1904. évi november havában a Császárfürdőben állítólag tanuk előtt megígérte neki, hogy a mennyiben a plébá-

nos házából eltávozik, a 24000 korona összeget ő tőle kapja meg. Bodor Gézáné, aki Kovács Klotildnak féltestvére, valamint Dán Anna szakácsnő eskü alatt azt a vallomást tették, hogy ezen császárfürdői látogatáson a püspök valóságban megtette ezt az ígéretet Kovács Klotildnak. Mindazáltal mind a három polgári bíróság egyhangulag elutasította a keresetet, megállapítván, hogy a császárfürdői látogatás nem történt meg.

Nemsokára rá egyszerre csak egy Hegedüs Sarolta nevű nő által beadott keresetet kapott kézhez a püspök. Hegedüs Sarolta is súlyos vádakkal lépett föl ellene. A rendőrség akkor az összes terhelő bizonyítékok alapján mind a három nőt letartóztatta. Hegedüs Saroltát pedig csak azért hagyta szabadlábban, mert több körülményből az világosodott ki, hogy ez a szerencsétlen leány csak Kovács Klotild hipnotikus eszköze volt.

A mai tárgyalás.

Budapest, október 1.

(A Napló távirata.) Ma folytatták a Párvy püspök zsarolói elleni tárgyalást, melynek során Hegedüs Saroltát szembesítették Kovács Klotilddal. Hegedüs megmaradt vallomása mellett, Kovács pedig mindent tagad. A kihallgatás bővelkedett szenzációs részletekben. Ezután kihallgatták Kreblich Márton prépostot, a püspök volt titkárát, Kubinyi Jánost a püspök volt inasát, továbbá dr. Halászy Caesar egri tanárt és Szederkényi Nándor hevesi főispánt.

HIREK.

Az asszonyoknak.

Milyen lesz a divat?

A nyár világos, színpompás öltözékeit most meglehetősen komoly őszi divat követi; tompább a színezés és egyszerű a forma. A rövid ujjat felváltotta a hosszú, nagyon szűk sima forma, melynek egyetlen disze a sok apró gomb és majdnem a könyökig érő s a kézre bodrosodó, sűrű fehér plisszfodor.

A bolerot kiszorította a sokkal komolyabb, hosszú lebbenyes kabát. A szoknya két részből áll, vagy be van rakva, a felső részben szorosan a testhez simuló, a disze pedig zsinór és paszomány. Az oly nagyon sokáig kedvelt posztót a régebben divatos volt homespün és diagonal sevió váltotta fel. A kabát s a köpeny félig testhez álló, egyszerű sál, vagy vándorgallérral és kevesebb az elűtő mellény, mint azelőtt.

A mellényt ugyanis már nem varrják be oly rendszeresen, mint eddig a kabátos ruhába és nem utánozzák mindenféle betéttel, hanem valóságos mellényt viselnek a kabátos ruhákhoz, amelyek aztán lehetnek tetszés szerint tarkák is, hogy az öltözék komolyságáért kárpótoljanak.

Láthatunk mellényt tarka mintázatu japán selyem szövetből, vagy sima selymet japán himzéssel; buzavirágkék, cseresznye-piros vagy smaragd zöld bársony, vagy antik damaszkszövetű mellényt. Van sok olyan mellény is, mely művészi minták után szőtt szövetből készül és ezek az igazán értékesek.

A kabát alatt ezután is viselik majd a fehér túll, vagy himzett bluzt, amely már oly régen divatos és amely, minthogy csinosabb és egyszerűségben nincsen párja, divatos lesz egész télen is. A sok mindenféle új mintájú szövet és selyem, mely tu-

lajdonképpen mind bluznak volt szárvva, erre a célra aligha lel alkalmazást. E helyett ebből az anyagból varrják majd a csinos, kerekalju viselőruhát, melyet kiegészít a színben megfelelő, térdig érő elegáns köpeny, vagy hosszú lebbenyes kabát. Ha a rendesen szeszélyes őszi időjárásra gondolunk, ennél kellemesebb, alkalmasabb ruhát el sem képzelhetünk.

— Személyi hir. Szalay László főispán ma több napi tartózkodásra a fővárosba utazott.

— A büntető-novella életbelépése. Ma, október elsején életbelép a büntető-törvénykönyv kiegészítéséről szóló új törvény. A magyar jogászvilágban nevezetes ez a nap azért, mert régóta sürgetett korszerű reformok valósulnak meg ezen a napon. Holnaptól fogva a föltételes elítélés intézménye nálunk is meglesz, a minősített lopásnak gyakran drákói szigorúságu büntetése enyhül, ellenben csalásnak számos virágzó fajtáját egyszerre lehetetlenné fogja tenni a büntető-törvénykönyvnek egy új szakasza. A fiatalok büntetése ügyében való ítélkezésnek új, modern alapra helyezése s a leánykereskedésnek üldözése szintén csak fokozza a büntető-novella szociális jelentőségét.

— A miniszter a gazdákhöz. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 350 eln. 1908 sz. rendeletében a gazdaközönség figyelmét a következőkre hívja fel. Takarmánnyal rendelkező gazdáknak módot nyújt fél 2 éves kuru tüzök beszerzéséhez akként, hogy a Dunántúli vidéken beszerzendő tenyészanyag vásárlásához az e célra fordított kölcsönök kamatterhéhez államsegéllyel hozzájárul, sőt megbízható jótállás mellett kiszáradóknak 3 év alatt 3 részletben törlesztendő 2 és fél % kamat mellett kölcsönt bocsájt rendelkezésre. Hajlandó továbbá a jelzett vidéken ily nemű tenyészanyagot beszerezni és párosával kiszáradóknál akként elhelyezni, hogy egy évi kifogástalan tartás mellett az egyik vállalkozó birtokában maradjon.

— Liptómezei közigazgatás. Liptószentmiklósról írják: Liptóvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap Palugyay Móric dr. főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a rendezett tanácsú várossá alakult Rózsahegy szervezeti szabályrendeletét tárgyalták és elfogadták. A polgármesteri állásra pedig egyedüli pályázó Székely Miklós rózsahegy törvényszéki bíró.

— Grafikai műkiállítás a Royalban. A magyar nyomdászipar művészi fejlődése elérte azt a fokot, hogy büszkén vonulhat a kiállítási termekbe, bátran léphet a nagyközönség kritikája elé. Egy lelkes gárda szívós fáradozása szülte azon sikert, hogy Magyarországon készült könyvek, könyvborítékok, diszmunkák, plakátok, réznyomatok az oly nagyon felkapott művészi kivitelű három- és négyzsinű nyomatok a külföldi rokonszakmáinak mintául szolgálnak. Ennek a művészeti iparnak a fejlődését óhajtja a kassai könyvnyomdászok szakegyesülete megismertetni, mely célból folyó évi október hó 4-én művészeti kiállítást rendez a „Royal” télikertjében (Fő utca 67), ahol Budapest 10 legnevesebb nyomdáján kívül a helybeli nyomdák is szebbnél-szebb műlapokat fognak kiállítani. A kiállítással kapcsolatosan Janovits Ferenc, a Magyar Nyomdászat szerkesztője „A könyvnyomtató iparművészet” címmel szabad előadást tart, míg Herbst Samu a klisékészítés módjáról fog magyarázatokkal szolgálni. A kiállítás teljesen ingyenes és az ünnepélyes megnyitás — melyet Dick Boldizsár ur, a kassai kereskedelmi- és iparkamara alelnöke volt szíves magára vállalni — délelőtt fél 10 órakor lesz.

— **Hivatalos órák a városházán.** Mai naptól kezdve a városházán, úgy a tanácsnál és a segédhivatalokban, mint a többi városi hivataloknál a hivatalos órák reggel 9—12-ig és délután 3—6 óráig tartanak.

— **Elveszett malac.** Feczko Antalné (Felsőpart u. 18.) tulajdonát képező 1 db. 9 hónapos nőstény malaca elveszett. Megtalálóját jelentkezzék a rendőrségen.

— **Megtámadott leányka.** Csak nemrég történt, hogy a Hernádsoron egy kassai uri leányt, egy elvetemült ember erkölcstelen támadással illetett. Tegnap délután hasonló eset történt a Széchenyi-ligetnek azon részén, mely a Róka-utcával határos. Itt egy utcai csavargó kinézésű férfi megtámadott a déli órákban egy leánykát. Szerencsére azonban a támadás színhelyére egy urias öltözetű férfi érkezett meg, aki a támadót torokon ragadta s a Róka-utcán át egy darabig magával hurcolta. A támadó azonban kiszabadította magát és elmenekült. Miután azonban közérdek, hogy a támadó kiléte megállapíttassék és cselekménye megtorolassék, erre csak a pontos személyleírás beszerzése esetében van remény. A rendőrhatalóság felkéri a segínyt nyújtó uri embert, hogy kihallgatása végett személyesen jelentkezzen vagy pedig a megfelelő személyi adatokat levélben a rendőrséggel közölni sziveskedjék.

— **Elgázolt asszony.** Lakatos János gönci lakos, a pesti uton oly sebesen hajtott, hogy a végtagok szekérrel elütötte Hüdák Jánosné szokolyi asszonyt. A súlyosan sérült nőt a mentők a közkörházba szállították. A vigyázatlan kocsis ellen a kihágási eljárás megindult.

— **Félaru vasuti jegy az 1909. évre.** Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félaru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1909-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker. Andrassy ut 73. sz.) már f. évi október hó 1-től kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban dec. 31-éig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovandó le. A postabélyegeket a betervezendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel. Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazolható kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

— **Elvesztett váltók.** Grünberger Vilmos sátorlajuhelyi joghallgató több váltót vesztett el Kassán. A megtaláló az értékpa-pirok beszolgáltatásával jutalomban részesül. A rendőrség gondoskodott róla, hogy az értékesítéstől a pénzintézetek tartózkodjanak.

— **Miskolc város közgyűlése** tegnap Szentpáli polgármester elnöklésével ülést tartott. Napirenden volt a villamos vasut és világítás megváltása. A villamos-társaság 1.250.000 korona vételért kért a megváltás fejében és hajlandó az üzemetek a várostól, mint tulajdonostól 15 évre bérbevenni. A közgyűlés nagy többséggel elvetette a villamos-társaság vételi és bérleti ajánlatát. Végül 2 millió 500.000 korona kölcsön felvételét határozták el vízvezeték és csatornázás építésére.

— **Halálos szerencsétlenség.** Groák Ódön kassamindszenti földbir-

tokos, tegnap 6 ökrös szekérrel gabonát szállított a kassai vasuti állomásra. A gabona szállító szekerek, amint a Vám-utcára értek, Szuhodolszky Lukács János béres, a zsákokkal megrakott egyik szekérre fel akart kapaszkodni. Egy gabonaszákba fogódzott, mely azonban a béres sulya alatt legurult s maga alá temette a bérest is. Ugyanakkor a földre zuhant béres testén keresztül ment a sulyos teherrel megrakott szekér. A szerencsétlen ember oly sulyos sérülést szenvedett, hogy mire a közkörházba szállították, rövid idő múlva meghalt.

— **Eltűnt körjegyző.** Sárosy István kassai származású körjegyző, lakásáról, a sárosmegyei Kojosa községből 5 nap előtt eltűnt s azóta nem tért haza. A körjegyző nős, családos ember. Aki hollétéről tudna valamit, jelentkezzék a rendőrségen.

Színház.

A biboros

— Bemutató előadás előtt. —

Az angol író — Louis Napoleon Parker a neve — a gyónás titkának szentségét állította drámájának ütköző pontjával és ebből fejlődik ki a cselekmény.

Bartholome Chigi Filiberta leányába szerelmes a híres Medici sarjadék, Giuliano, a biboros öcsöce. Az ifju szerelmét viszonozza Filiberta, akinek bírására Andrea Strozzi, a kétes multu zsoldos is törekszik. Az apától megkéri leánya kezét. A kalmár ismeri Strozit és nemet mond. Erre a kérésre válaszol és a meggyilkolt kalmárt két katonájával annak lakására hurcoltatja. Eppen akkor érkezik Chigi háza elé Giuliano, aki borzadva látja az utolsó perceit élő kalmárt, szerelmesének atyját. Segélynyújtásra törekszik és eközben övéből kiejti a törét, ami elegendő ok arra, hogy a gyilkossággal megvádolják, sőt el is fogják.

E közben Strozzi, aki a pápa megbízásából Velence ellen vezeti zsoldosait, megjelen a biborosnál, hogy meggyónjon. Elmondja a gyilkosságot és a biboros a gyónás titkának szentsége miatt hallgatásra van kárhóztatva, mit sem tehet öcsöcsének megmentése érdekében. Giuliano halálra ítélk és másnap már végrehajtani készülnek az ítéletet. A biboros cselhez folyamodik. Örültséget színlel. Magához hivatja Strozit és ügyesen kiesztelt fogással nyilatkozatra készíti a condottierit, akit Baglioni szenátor elfogat. Giuliano kiszabadul börtönéből és oltárhoz vezeti menyasszonyát.

Színházi műsor:

Pénteken, okt. 2-án, páratlan bérletben, másodszer: *A biboros.*

Szombaton, okt. 3-án, páros bérletben, harmadszer: *A biboros.*

TÁVIRAT — TELEFON.

A spanyol király látogatása.

Az udvar Budapesten.

Budapest, október 1.

A spanyol királyi pár fogadására a főhercegek és főhercegnők Budapestre érkeztek. Elsőnek Ferenc Ferdinánd trónörökös érkezett meg Tri-

esztből. A királyi várpalotában szállott meg és a délelőtt tolyamán kihallgatáson volt a királynál.

Ugyancsak a fővárosba érkezett Frigyes főherceg, aki délelőtt fél 10 órakor jelent meg a királynál.

Tíz óra után a nyugati pályaudvarra érkezett Mária Annunciata főhercegnő egész kíséretével.

A bécsi diplomáciai karból számosan jöttek Budapestre a spanyol királyi pár fogadására.

Közös és osztrák miniszterek Budapesten.

Budapest, október 1.

Aehrenthal báró külügyminiszter ma Budapestre érkezett. A királynál egy óráig tartó kihallgatáson volt, majd hosszabb látogatást tett Wekerlénél.

Ugyancsak meglátogatta Wekerlét Burián báró közös pénzügyminiszter, továbbá Koritowski lovag és Klein osztrák miniszterek, akik az Angol királynő szállóban szállottak meg.

Kossuth informál.

Budapest, okt. 1.

Ma délelőtt 10 órakor Kossuth Ferenc több függetlenségi képviselőt rendelt magához, akiket a választói reform tervezetének részleteiről informált.

Dolgozik az ellenkoalíció.

Budapest, okt. 1.

Az ellenkoalíció vezérő bizottsága tegnap este ülést tartott, amelyen Hodzsa Milán ismertette a királyhoz intézendő memorandum szövegét.

A szerb trónörökös szerelmes.

Belgrád, október 1.

A szerb trónörökös ismét beszélt magáról. Szerelmes lett egy tüzérszázados fiatal feleségébe és gépkecsijával most mindig a lakása előtt cirkál. Eleinte azt hitték, hogy ártatlan flirtről van szó, de a dolog komolyabb, amennyiben a trónörökös minden teendőjét elhanyagolja. Péter király külföldre akarta küldeni, de a trónörökös ellenszegült. Belgrádban érdeklődéssel várják az ügy folyamánait.

A bánhelyettes merénylője.

Zágráb, október 1.

Ma százötven diák tüntetett Jurisa Miklós börtöne előtt, akit azért zártak el, mert az utcán inzultálta Crnkovics bánhelyettest.

Nincs lakbérpótlék.

Budapest, okt. 1.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma értesítette a bírák és ügyészek egyesületét, hogy lakbérpótlék iránti kérésüket elvi okokból nem áll módjában teljesíteni.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BALLA MIHALY
mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372. **Kassa, fő-utca 51. sz.** Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni hogy bármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. **Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek.** Minden munkáért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castélnuovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosaig csak 22½, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest, (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

Látható írásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenkint észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságra!

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!Magyaror-
szági vezér-
képviselő**John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körut 22.

Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Haltenberger Béla

ruhafestő-, vegytisztító- s gőzmosó-gyára Kassán.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesí-
teni, miszerint **gyáram lényeges bővi-
tése** folytán a **ruhafestést vegyi tisztítást,**
valamint a **fehérnemű gőzmosást**
az ismert jó kivitelben
sokkal rövidebb idő alatt

mint ezideig, végezhetem. — Az őszi és téli
ruhák, szőrmeneműek stb. **mielőbb való be-
küldése ajánlatos.**

Átvételi üzletek Kassán: **Kossuth L.-u. 3.**
Fő-u. 85. (Andrássy-pal.) Gyár: _____
Deák Ferencz-u. 32/34. Szerecsen-u. 3.

Alapítási év:
1810.Telefonszám:
70.**Katholikus**

családnál szerényebb igényű vidéki
gyermeknek teljes ellátásra mérsé-
kelt havi díj mellett elfogadtatnak.
Cím a kiadóhivatalban.

Makulatura papir

||| kicsiben és nagyban |||
||| jutányos áron kapható |||

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,

Kossuth L.-u. 16. (Bejérlet a Fkazeas-utcaéról.)